

Børnene. En Fredsven.

Hvorledes vil det gaa i Verden, naar vore Børn bliver store og kommer til at staa ved Staternes Ror? Vil de saa huske de gode Tanker, der er opstaaede hos dem, da de var smaa? Eller vil Arvesynden løbe af med Sejren?

Vor lille Dreng var lige 5 Aar gammel, da han en Aften, efter at han havde bedt sin Aftenbøn, sagde til mig:

„Mor, vores Vorherre, som vi har her i Landet, er det ikke den samme, som de har i Tyskland?“

„Jo, min Ven, der er kun en Gud, og han er Gud for alle Mennesker!“

„Jamen, Mor, hvor kan det saa være, at vi maatte slås med Tyskerne?“

En Moder.

Dansk Kvinderaad.

Sluttet.

Der har været afholdt Møder i Dansk Kvinderaad Lørdag den 17. Februar og atter Lørdag den 10. Marts.

Ved det første af disse Møder foretog Bestyrelsen en Plan for det Centralbureau, som de foreløbige Vedtægters § 2 omtaler, og som efter Bestyrelsens Mening bør erklæres dannet straks, om end indtil videre under meget beskedne Former.

Efter at Ordningen af Bureauet var drøftet og vedtaget saaledes, som vi skal meddele i det kommende Nummer af dette Blad, omtaltes ved dette første Møde en international Udstilling af Kvindearbejder, der agtes afholdt i Earl's Court i London fra Maj til Oktober dette Aar, og Grunden til, at det sidste Møde sammenkaldtes, var nogle højst ubehagelige Forviklinger, der var opstaaede i Anledning af den omtalte Udstilling.

Mødet aabnedes af Næstformanden, Frk. Henni Forchhammer, der gjorde opmærksom paa, at der i de sidste Aar har været afholdt lignende Udstillinger i Earl's Court, hun havde selv besøgt en af dem, der belyste Udviklingen i Dronning Victorias Regeringstid. Disse Udstillinger besøgte af mange Mennesker, — den sidste af 2½ Million, og de havde en fuldt ud respektabel Karakter. Allerede af den Grund havde hun ingen Betænkeligheder næret ved at følge den Opfordring, Dansk Kvinderaad havde modtaget til at bringe Indbydelsen til at udstille til danske Kvinders Kundskab. — Derefter gav hun Ordet til Sekretæren, Fru Norrie, som gav en Oversigt over Sagens Gang, der dokumenteredes ved en Del Breve og trykte Blanketter.

De først modtagne af disse vare Kvinderaadet officielt tilstillede med et Brev fra den britiske Konsul, der anmodede om, at man vilde gøre, hvad der var muligt i den omhandlede Sag.

Bestyrelsen, der følte sig fuldt betrygget ved Navnene paa de Damer, der staa som Æresudvalg, sendte straks (den 12. Februar) samtlige Blade en Meddelelse om, at Dansk Kvinderaad tilbød at skaffe nærmere Oplysninger, og samtidig skrev man til Sekretæren for Udstillingens Kunstafdeling og bad om yderligere Oplysninger. Der kom da ogsaa Anmeldelsesblanketter til 6 af de i den første Indbydelse omtalte 8 Afdelinger, og desuden til endnu en Afdeling, som var dannet under Avspicier af en Forening, der har Hds. kgl. H. Hertuginen af York til Præsident, og som tæller Hds. kgl. H. Prinsessen af Wales og Hds. M. Dronning Victoria blandt sine Medlemmer. Sekretæren, Mr. Francis Howard, bemærkede i sit Svar, at der ikke var udstedt andre Anmeldelsesblanketter.

Saa meget pinligere følte man sig derfor berørt, da man Torsdag den 22. Febr. i „Kvindernes Blad“, — i samme Nummer, hvor Dansk Kvinderaads Meddelelse om Udstillingen, der særlig var tilstillet dette Blad allerede Lørdag den 10. Februar, fandtes! — saa et stort Avertissement, hvor-

efter det saa ud, som om der i Forbindelse med den Udstilling af Kvindearbejder, hvorom man vidste Besked, skulde afholdes en Skønheds Konkurrence mellem Kvinder af alle Nationer.

Da Bestyrelsen følte sig fuldstændig ude af Stand til at forklare Sammenhængen mellem de to Foretagender, skrev man straks til the Women's Institute i London, til de af Æresudvalgets Medlemmer og til den britiske Konsul her i København for at bede om Oplysninger om denne højst ubehagelige Sag. Man følte sig yderligere sikker paa, at man skulde faa Gaaden løst, da man havde al Grund til at haabe, at Udenrigsministeriet vilde tage sig af Sagen og være Bestyrelsen behjælpelig med at faa den oplyst fuldtud fra autentisk Side.

Hverken den britiske Konsul eller Dansk Kvinderaad havde kendt noget til den uhyggelige Annonce før dens Fremkomst. Ikke desto mindre havde det vist sig, at den var bleven benyttet som Agitationsmiddel mod Dansk Kvinderaad.

Fru Axelline Lund gjorde opmærksom paa, hvilke ubehagelige Forviklinger der kunde opstaa som Følge af, at Foreningernes Delegerede udeblev fra Møderne uden at sende en anden i Stedet. Det besluttedes i den Anledning, at Sekretæren for Fremtiden ved Indkaldelse til Møder skulde tilstille Formanden for hver af de til Kvinderaadet knyttede Foreninger 2 Adgangsskort, idet man haabede, at denne saa vilde drage Omsorg for, at i det mindste én Delegeret mødte for at varetage Foreningens Tare ved Mødet og for at bringe Foreningen Meddelelse om Forhandlingerne og de trufne Bestemmelser.

Frk. Anne Bruun rettede en Tak og Tilslutning til Bestyrelsen for dens Optræden i denne Sag, og Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. Endvidere udtalte de tilstedeværende Ønsket om at samles igen, naar Oplysningerne i Sagen foreligger.

Bestyrelsen.

Vore Handelsmedhjælperinder.

Det gode Eksempel, der er givet af England, er allerede blevet efterfulgt i Frankrig.

En Lov om Anbringelse af et tilstrækkeligt Antal Siddepladser, ikke blot i Butiker og Magasiner, men ogsaa i Værksteder, er blevet vedtaget af Deputeretkammeret, og der er Haab om, at ogsaa Senatet vil stille sig velvilligt til Sagen.

Mon vi skal behøve at vente paa Lovgivningen for at faa de saa højst nødvendige Siddepladser anbragte herhjemme? Mon ikke det private Initiativ godt kunde vise Vejen?

Guld- og Sølvpolerernes Fagforening. *)

Foreningen stiftedes i Foraaret 1886 under Navn af „Forening for kvindelige Sølvpolerere“. Der indmeldte sig straks ca. 25 Medlemmer; men Foreningen havde ingen Tilgang og efter 2—3 Aars Forløb maatte Foreningens Virksomhed ophøre, da den kun bestod af Bestyrelsen og et Par Medlemmer.

Grunden hertil maa vel nærmest søges i, at der den Gang blandt Kvindene ikke var den Forstaaelse af Organisationens Betydning som nu, lige som Arbejdet ogsaa den Gang overalt udførtes i Hjemmet, hvorimod nu flere Fabrikantehar oprettet Polerstuer, hvor en Del af Arbejdet udføres. Derved bliver der mere Sammenslutning, og det bliver lettere at faa Kvindene i Tale og faa dem organiserede.

Efter Opfordring fra Guld-, Sølv-

*) Skrevet paa Opfordring af Dr. Aletta Jacobs i Amsterdam, der til Verdensudstillingen forbereder en international Samling af Literatur Kvindesagen vedrørende, og os velvilligt overladt til Offentliggørelse forinden. Red.

og Elektropletarbejdernes Forbund“ — et Forbund, der bestod af mandlige Medlemmer, som var beskæftigede ved de tre ovennævnte Fag — samledes Sølvpolererne til et Møde, og Foreningen blev 10. November 1897 dannet paany, som et Led af ovennævnte Forbund under Navn af „Guld- og Sølvpolerernes Afdeling“. Der indmeldte sig straks en Del Medlemmer, og Foreningen havde stadig Fremgang. Den afholdt flere offentlige Møder, hvor der som oftest var kvindelige Foredragsholdere.

Arbejdslønnen var i de senere Aar stadig bleven sat ned, saa at Kvindene arbejdede under daarligere Lønforhold, og de Kvinder, som arbejdede paa Fabrikkerne, maatte endog svare fra 10 til 20 % til Fabrikkerne.

I Marts 1899 indledede Sølvpolererne sammen med Elektropletarbejderne en Forhandling med Fabrikkerne om Lønforhøjelse, og det udarbejdede Lønregulativ vedtoges med nogle Ændringer, saaledes, at Arbejdslønnen blev sat op med indtil 20 % paa det daarligst betalte Arbejde. Da Prisen paa det samme Arbejde havde været forskellig hos de forskellige Fabrikker, lagde man særlig Vægt paa at faa ensartede Priser indførte, saa der var Fabrikker, som endog maatte betale mere. Samtidig bortfaldt Procenterne, som Polererinderne havde betalt til Fabrikkerne.

Resultatet af Lønforhøjelsen er saaledes, at naar en dygtig Polerer, som havde været flere Aar ved Faget, før den Tid kunde tjene 11 à 12 Kr. om Ugen paa en 8 Timers Arbejdsdag, kan hun nu paa samme Arbejdstid tjene 15 à 16 Kr. ugentlig.

Man maa altsaa sige, at trods Foreningens korte Virksomhed er der, uden at man har behøvet at gribe til Strejke, allerede udrettet en Del for Arbejderne.

Petrea Holm,

f. T. Formand

for Guld- og Sølvpolerernes Afdeling.

Sophie Bruun: „Hyld og Humle“.

Naar man læser dette Debutarbejde, saa føler man, at der i Forfatterinden banker et ikke almindeligt menneskekærligt og varmt Hjerte. Hvor er det dog ualmindelig blandt vore kvindelige Forfattere i denne Tid! Med faa Undtagelser er det kun Sanseligheden, Flirlen og de løse Forbindelser, der tales om. Her derimod føler man, at Frøken Bruun virkelig har noget godt paa Hjerte, noget, hun absolut maa have sagt, en søgte Trang til at meddele sig til sine samtidige. Hvor er til Eks. ikke „Mødre“ en lille, nydelig Fortælling, grebet ud af Livet! Især er den forvante Doktorfrues Refleksioner, medens Herald overrøser sit lille, forsømte Barn med kærlige og sømme Ord, tilforladelige og naturlige. I „Døden og Brændebuggeren“ — dette ofte behandlede Emne — synes det, som Forfatterinden mangler en vis Form for sine Tanker, og hun viser her en Del Ubehjælpssomhed, saa Læseren kun ser det, hun vil have frem, i en Uforstaaelighed og Taage. „Kammerjunker“ er maa-ske lidt usandsynlig, skønt der er noget stemningsfuldt over Billedet, og i „Kaptajnens Datter“ gives der en nok saa naturtro Beretning om den Løn, en ung jævn, men hæderlig Kvinde faar ved at være tro mod sin Barn-doms- og Ungdomsven.

I „Den Dristige“ og „Den høje Mand“ føler Frøken Bruun sig lige som mere klar over, hvad det er, hun vil have frem, og i „De to Søstre“ — med Strofer og Klang fra Folkevisetonen — har hun givet en interessant Fortælling. Hun viser dog især i „Den Dristige“ en stor Tankerigdom og poetisk Evne, og denne smukke Beretning turde være den bedste i Bogen. Man kommer ved den let til at flytte Tanken hen paa H. C. Andersens „En Moder“, skønt det der er en mægtig Moderkærlighed, der dikterer Handlingen, medens Audacia (den dristige) handler i sin overvældende Menneskekærlighed for alle dem, der lever i den Stad, hvor hun har hjemme.

Denne Fortælling har overordentlig skønne Punkter.

Forfatterinden røber ogsaa næsten gennem hver Side af sin Bog en frisk, velgørende Begejstring over Naturen, og hun faar ofte Lejlighed til at give tro Billeder af denne. — De muntre Fortællinger i Bogen er „Rekreation“ og „En Kærlighedshistorie“. Den sidste er især meget fornøjelig og rørende gengivet, og Forf.s absolute Evne til at fange de komiske Sider af Livet, kommer her tuldt ud til sin Ret. Og saa den fynske Dialekt tumler hun med stor Routine.

Det vilde være glædeligt, om Frøken Bruun med sine vrimlende Tanker og Evner og med sit Talent om Bord, i en større Fortælling vove sig ud paa en længere Fart, hvor Bølgerne slaar højt op om Skibets Sider.

P. H.

Arbejderkvindernes Møde om Fabrikloven.

Fru Berg Nielsen var ikke kommen til Stede for at belære de arbejdende Kvinder om, hvad de skulde eller ikke skulde — vi er vel alle enige om, at ønske det bedst mulige ud af dette Lovforslag, — men hun vilde gerne høre de tilstedeværendes Mening om en Barselforsikring, hvor t. Eks. Arbejdskerne gav 1 Kr. om Aaret, Fabrikanten det samme og Resten blev garanteret af Staten. Fabrikherreterne er ved Lov tvungne til at tegne Ulykkesforsikring for deres Arbejdere — saa denne Ordning kunde nok tænkes gennemført. Formentlig kunde der da opnaas en Hjælp af 50 Kr. Mener man at kunne være tjent med dette?

Er der endvidere nogen Fabrikarbejderske, der arbejder mere end 10 Timer? Hvis ikke, er det da nogen som helst Mening i det Forslag, er der Beskyttelse i det?

Bliver Arbejderkvindene ikke meget mere udnyttede med Hensyn til Lønnen end med Hensyn til Tiden? Var det da ikke rimeligere at rette Bestræbelserne paa at højne Lønnen: samme Løn for samme Arbejde som Manden. Men dette kan Fagforeningerne gøre. Og det er enhver Arbejderskes sociale Pligt at melde sig ind i sin Fagforening. Taleren nærede Frygt for, at Beskyttelse med Hensyn til Tiden vil forsinke Fordringen om samme Løn for samme Arbejde, at denne Lovs Forbud skal reducere os til en Arbejdskraft af 2den Rang.

Fru Anna Larsen (Korssetsyrskerens Form.) ønskede — som alle de kvindelige Talere — Grænsen for Børnearbejdet sat til det 14. Aar. Vort Skolevæsen bliver stadig forbedret, men hvorledes skal Børn, der overbebyrdes med Arbejde, faa Udbytte deraf. Hvad angaar § 7 og det fremsatte Forslag om Forsikring, som Kvindene selv skal betale — saa maatte det dog være nok saa rimeligt, om det var Staten, der traadte til. Det maa dog være daarlig Økonomi — ogsaa for Staten — at baade Mødre og Børn bliver Svæklinger.

Fru Christensen bragte nogle Oplysninger om et Natarbejde paa Nørrebro Papirfabrik, som fremkaldte Forbausels-Udbrud selv fra denne Tilhørerkreds. Her arbejder man til Tider i 12 samfulde Nattetimer uden nogen som helst Spisetid — tilmed i Lokaler, der er opfyldt med Støv og Uddunstninger fra Papirmassen og gaar herfor — 160 Øre. Kun hvis en Lov forbyder dette, bliver det forandret; der vilde rejse sig en Storm af Indignation, om Kvindene sagde, at de ikke vilde arbejde i 12 Timer — man vilde tro, de var gale. Kvinder, der arbejder under saadanne Forhold, træder ikke frem for Offentligheden, gaar ikke til Møder, de gaar kun hjem for at sove, passe Hjemmet og saa begynde igen. De fleste er gifte Koner. (En Stemme: „organisér Jer!“) Det har vi begyndt paa, men det er vanskeligt under saadanne Forhold.

Fru Lycinka Hansen udtalte Tilslutning til en af Fru B. Nielsen fremsat Tanke om, at rejse en Agitation for den nævnte Forsikring — men